

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

MEDITATIE

Zie, Gij hebt het lust tot waarheid in het binnenste.

Psalm 51:8a

Zijn belijdenis van zijn zonde heeft David geleerd om de oorsprong en wortel daarvan open te leggen. Van de geboorte af is geheel zijn inwendig bestaan onrein.

De gedachte hieraan leidt hem om aan God te denken als de Hartenkenner voor Wiens oog dat innerlijk bederf hem verwerpelijk maakt, zelfs dan, wanneer het niet openbaar wordt in zondige dagen. Hij beseft dat hij dit niet uit het oog moet verliezen in zijn belijdenis van zonde, zijn zoeken naar bekering en zijn hoop op genade. De God met Wie hij te doen heeft is een God, *Die lust heeft tot waarheid in het binnenste*. Ook voor ons is het van belang om in het gebed om genade dit woord niet voorbij te gaan.

Het kan ons heel belangrijke lessen leren. *God heeft lust tot waarheid in het binnenste*. Die gedachte stemt ons tot ernst en vrees bij het besef van zonde.

Wij lopen toch van nature zoveel gevaar om meer op de uiterlijke openbaring van zonde te letten dan op hun verborgen wortel en kracht. Wanneer het uitwendige leven ten gevolge van opvoeding of gunstige omstandigheden godsdienstig en onberispelijk is, dan vleien velen zich met de gedachte dat het met het hart ook wél is. Ze denken tenminste, dat, al hebben zij nog zoveel zonden, het hart toch niet zo slecht is als weleens gezegd wordt. Zij beschouwen zichzelf tenminste niet als goddeloos en Gode vijandig. Wanneer het Woord van God zulke uitdrukkingen gebruikt kan het niet zodanigen bedoelen als zij zijn. O, wisten ze maar hoe de Heere het hart beproeft en doorgrondt, zij zouden anders denken. De Heilige ziet het inwonend bederf van het hart. Er is geen mens die goed doet, ook niet tot

één toe. De heilige God eist waarheid in het binnenste. De dienst die Hij ontvangt moet volle waarheid zijn, in volle overeenstemming met Zijn heilige wet. De liefde tot God moet het gehele hart vervullen. Ontbreekt er iets aan, dan staan wij schuldig voor God en zijn wij veroordeeld. Hij kan met niets minder tevreden zijn dan met volmaakte heiligheid. Vreselijke gedachte voor de ontwaakte ziel. *God heeft lust tot waarheid in het binnenste*.

Hoe zou die gedachte velen bezwaren voor die oppervlakkige bekering waardoor zij zich zo dikwijls laten bedriegen. Wanneer er op een ziekbed maar een weinig bezorgdheid is over de zonde en een vragen om genade, dan is men gerust. Men weet niet dat die aandoeningen licht gewekt kunnen worden en ook licht weer voorbij gaan. De begeerten strekken zich naar Gods hulp uit zonder dat men bereid is in het leven alles te verlaten. Arglistig is het hart, meer dan enig ding.

Door de vrome schijn van godsdienst bedriegen velen zichzelf. Och, dat men het beseft dat God de allerdiepste bodem van de ziel beproeft. Dat woord van David zou een woord worden van hartverbrijzelende kracht. Om dan echter tegelijkertijd te worden een woord van genezing en verkwikking.

Gij hebt lust tot waarheid in het binnenste; deze gedachte geeft hoop en troost in de weg van de bekering. Niets minder wil God hebben van de ontwaakte. Niets meer wil Gods genade eisen van de boetvaardige. Ik leer mijzelf kennen als schuldig en verdoemelijk. In mij woont niets goeds. Hoe kan ik nu nog komen met waarheid in het binnenste? Hoe kan die gedachte mij troost geven?

Wel, voor degene die zich als een verloren kent bestaat de waarheid waar God naar zoekt in niets anders dan dit, dat een mens zich in waarheid

voorstelt, zoals hij is. Wie zo tot God komt, met de erkenning van zijn zonde in zijn ware gestalte komt in waarheid. Dat is de oprechtheid waarvan het Woord van God zoveel spreekt.

Er zijn velen die zich verbeelden dat de oprechtheid voor God bestaat in grote volmaaktheid en een zeer hartelijke toewijding aan de dienst van God. Voor de bekommerde zondaar is dit niet zo. Hij is nog niet zover. Bij hem is dit de hoogste oprechtheid, dat hij zich aan God voorstelt met al zijn ellende, dat hij belijdt te zijn juist wat hij is. Wie zijn zonde belijdt ontvangt zeker genade.

God heeft lust tot waarheid in het binnenste. De heilbegerige die dat woord recht verstaat mag er zich zeer in verblijden.

Zoek niet. Als u voor God verschijnt, u vroom voor te doen en met een opgewekte godsdienstigheid u aan Hem op zijn best voor te stellen. Nee, doe belijdenis van wat u denkt en gevoelt en doet. Verheel niets voor de Heere. Zoek niet uw zonde te bedekken. Belijd de gehele waarheid over uw toestand van zonde en ellende. *God heeft lust tot waarheid in het binnenste* en zal u Zijn genade niet onthouden.

Als u genade hebt ontvangen is er nog een heerlijke toepassing van dat woord dat God lust tot waarheid in het binnenste heeft.

Die gedachte sterkt het geloof tot heerlijke verwachtingen. De begenadigde ziel heeft geen andere bittere klacht dan over het bedrog en de ontrouw van het hart. Zij beseft dat er nog zoveel onwaarheid is. Haar geloof, haar liefde, haar gebed, haar toewijding aan de dienst van God, overal ontdekt zij in dat zij nog niet van ganser harte, in volle waarheid de Heere kan dienen. En vaak vreest zij dat zij er nog geheel van zal afwijken. Maar dan vindt zij in het Woord van God deze heerlijke belofte: *Ik zal*

geven dat hun werk in der waarheid zal zijn en Ik zal een eeuwig verbond met hen maken (Jes. 61:8).

Zij begint in te zien dat dit ook een deel van Gods plan en belofte is om Zijn begonnen genadewerk te bevestigen en te volbrengen.

Gij hebt lust tot waarheid in het binnenste. Dat maakt zij tot een pleitgrond. Daarop smeekt zij of God Zelf datgene wil werken waarin Hij een welbehagen heeft. Het woord van David wordt zo de bron van de heerlijkste verwachtingen.

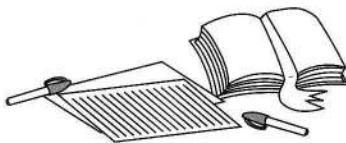
Geliefde bidder, laat in uw gebruik van deze eenenvijftigste Psalm en in uw gehele omgang met God dit woord de grondtoon van uw gebed zijn. Ga altijd met God om als een God *Die lust heeft tot waarheid in het binnenste.*

In alle zondebelijdenis, in alle godsdienst, in geheel uw bestaan, laat 'waarheid in het binnenste' uw lust

zijn omdat het de lust van God is.

En vind u in uzelf niets goeds, dat u, hoe meer u naar waarheid streeft, die steeds minder in u vindt, weet dan dat bij zulke ondervindingen de erkenning van die ellende reeds de waarheid is die God begeert, en dat, zoals Hij deze in u werkt Hij ze ook voor het overige aan u schenken wil. Als u ze van Hem begeert Die er lust toe heeft en Die daarom ook lust heeft om ze te schenken, zij zal u gegeven worden.

Dr. Andrew Murray

VAN DE REDACTIE

Inhoud

In deze aflevering van ons blad hebben we een meditatie geplaatst van dr. Andrew Murray over Psalm 51:8a. Ds. M.C. Tanis schrijft in zijn serie over het avondmaalsformulier over de rijke inhoud van het gebed. Ds. J.M.J. Kieviet verzorgt een derde en laatste artikel over: "Hoe leest u Kohlbrugge?". Ds. K. Hoefnagel verzorgt de vragenrubriek Ds. P. den Butter gaat verder met het schrijven over de Filippenzenbrief. We schrijven zelf een laatste artikel over het boek van Thomas Sheppard aangaande de ware bekering

Afwachten of verwachten.

Onder deze titel verscheen een lijvig boekwerk van 1098 blz., van dr. K. van der Zwaag bij uitgeverij Jongbloed, Heerenveen. Er is veel materi-

aal bijeengebracht. Het boek kost € 29,50. De ondertitel luidt "De toe-eigening des heils in historisch en theologisch perspectief." Ds. J.M.J. Kieviet hoopt in ons blad aandacht aan de inhoud van dit boek te besteden.

Ambtsdragersconferentie

Deze zal D.V. zaterdagmiddag **22 november 2003** gehouden worden in de "Krooswijkhof" te Dordrecht. Ds. P. den Butter hoopt te spreken over de volgende zinsnede uit het bevestigingsformulier voor ambtsdragers "en zichzelf geduriglijk te oefenen in de overlegging van de verborgenheden des geloofs." Noteert u deze datum alvast, het betreft een belangrijk en geestelijk onderwerp dat alle ambtsdragers aangaat.

Gent 25 jaar evangelist Bor

Een verslag van de herdenking van het 25 jarig bestaan van het evangelisch centrum Rehoboth te Gent en de 25 jarige arbeid van evangelist Bor aldaar treft u aan in ons blad. Moge de Heere de arbeid van br. Bor ook in de toekomst met Zijn zegen bekronen. Moge het rijk van de satan afbreuk worden gedaan en Gods Koninkrijk worden uitgebreid.

LCJ

Op verzoek van het LCJ zullen enkele artikelen geplaatst worden rond pastoraat aan jongeren.

Verschijningsdatum volgend nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. donderdag 6 november verschijnen. Copy graag binnen de donderdag een week voor de verschijningsdatum. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking.

AvH.

GEBED TOT DE GETROUWE HEERE OM ZIJN GENADIG HANDELEN.

Wat het votum is, weten we. Het is de formule die aan het begin van de dienst wordt uitgesproken en we kunnen zeggen beleden, want de inhoud van het votum is geheel ontleend aan het Woord van de Heere, zodat het van veel mag spreken. Mag het onder het uitspreken wel eens treffen? Een vraag voor predikant en gemeente. Wat kan de zinsnede: 'Die trouw houdt en eeuwig leeft' niet doen. Hij laat niet varen de werken Zijner handen. Wat er geschied is, blijft bestaan.

Wat Hij gedaan en beloofd heeft, is geschonken tot een pleitgrond. Men mag er mee komen voor 's Heeren aangezicht. In het gebed mag erover gesproken worden en om gevraagd worden. Welk een permissie geeft de Heere. Wat we nu in het avondmaalsformulier lezen is naar het gegeven in de Heilige Schrift. Wat laat het gedeelte dat we nu overdenken veel horen. Laten we het samen lezen. 'Verleen ons ook Uw genade dat wij, getroost ons kruis op ons nemende,

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk.

Telefoon: 0184-669116.

Fax: 084-2220131.

Email: pand@solcon.nl

Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 7,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 6 dollar per jaar.

Advertenties € 0,35 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

onzelf verloochenen, onze Heiland belijden en in alle droefenis met opgeheven hoofd onzen Heere Jezus Christus uit de hemel verwachten, waar Hij onze sterfelijke lichamen aan Zijn verheerlijkt lichaam gelijk maken, en ons tot Zich nemen zal in eeuwigheid.' Welk een belijdenis. Er worden zaken gevraagd, die betrekking hebben op het heden en de toekomst. Gods kerk is nog op aarde. En alle leden van die Kerk weten het. De een meer en de ander minder, maar het leven hier beneden is niet onbekend. Er is in- en uitwendig het één en ander wat aangrijpt en niet loslaat. Het vreemdeling- zijn op de wereld moet ook praktijk zijn. Het 'gij geheel anders' moet blijken in woord en daad. In handel en wandel. Het 'adeldom verplicht', komt op de Godvrezende aan. De avondmaalganger leeft er bij. Vandaar dat hij bidt om vier zaken: het opnemen van het kruis, het kennen van zelfverloochening, het belijden van de Heiland en het verwachten van de Heere Jezus Christus uit de hemel. Er wordt gevraagd om het opnemen van eigen kruis. Dit vragen geschiedt geheel naar de wil van de Heere Christus. Immers in Matth. 16:24 staat: 'Toen zeide Jezus tot Zijn discipelen: Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op en volge Mij.' Wie als leerling achter Jezus aan wil gaan moet zichzelf verloochenen. Het gaat dus om de radicale inzet van het eigen leven. Een treffend beeld wordt door de Heere gebruikt. Een ter dood veroordeelde moest toentertijd zijn kruis naar de plaats van de terechtstelling dragen. Dus volgelingen van Jezus moeten de strop voor de galg om de hals doen wanneer zij Jezus gaan volgen. Elke volgeling van de Heere Christus moet de bereidheid kennen om de weg te gaan zelfs tot de kruisdood en aanvaarden alles wat het volgen van de Heere met zich meebrengt. In eigen kracht is dat een onmogelijkheid en zelfs onwilligheid kan er zijn, maar door de verbondenheid aan de Heere is er het voortdurende gebed: verleen mij, verleen ons Uw genade om dragend het kruis getroost, gesterkt, steeds verder te gaan. Gelovend! Zo wij met Hem lijden, zo zullen wij ook met Hem verheerlijkt worden. Hierbij is betrokken de vraag om zelfverloochening, zodat er steeds zal zijn de innerlijke bereidheid om 's Heeren wil te doen en Zijn weg te gaan. Ziende op de overste

Leidsman en Voleinder van het geloof, Jezus Christus. Uitkomend, belijdend in woord en daad wie de Heere is voor het leven. Wordt er veel gevraagd voor het heden, de gedachten gericht op de toekomst mogen er ook zijn, want de Heere spreekt ervan. Vandaar het vragen om de Heere te verwachten, namelijk de Heere Jezus Christus. Al Zijn namen worden genoemd. In het gebed worden ze uitgesproken. Beleden! Het 'onze' mag niet vergeten worden. Immers allen die Hem vrezen hebben hetzelfde nodig namelijk om in dit leven, wat tranen geeft, moed en kracht te kennen en in het geloof het hoofd op te heffen verwachtend de Heere. Want Hij komt. Aan die verwachting worden twee belangrijke zaken verbonden. Het sterfelijke lichaam, dat veel onderworpen is, wordt afgebroken. Het zal naar het Woord van de Heere stof worden, maar naar 's Heeren getuigenis gelijkvormig worden aan het verheerlijkte

lichaam des Heeren. En nu nog het laatste: wat een geloofsgetuigenis vernemen we: en ons tot Zich nemen zal in eeuwigheid. Welk een toekomst is er! Welk een uitzicht mag er zijn! De Heere heeft het gezegd: Ik ga heen om u plaats te bereiden. Ik kom weder en dan zal Ik u tot Mij nemen, opdat gij moogt zijn waar Ik ben. Voor de bediening van het Avondmaal wordt dit alles gebeden. Bidden wij mee? Hebben wij dit gebed nodig? Tot versterking van het geloof in Hem. Tot een levensgang naar Zijn wil. Tot verdieping van het uitzien naar Hem om eeuwig bij Hem te zijn en volmaakt te staan voor Hem en te zitten aan Zijn bruiloft, aan Zijn tafel. Wat is de genade van de getrouwe Heere groot en rijk. Wat maakt Zijn goedertierenheid stil. Want elke avondmaalsdienst mag het 'verleen ons Uw genade' gebeden worden. Genade voor nu en voor de toekomst.

Ds. M.C. Tanis.

HOE LEEST U KOHLBRUGGE? (3, SLOT)

Het oogmerk van al mijn preken, zegt Kohlbrugge, zijn deze drie dingen: Christus, onze ellende en het eeuwig blijvende van de Wet! "Waar deze drie stukken niet zijn, daar is geen waar leven, maar daar bestaat het christendom uit een gedachtensysteem dat louter heimelijke zonde en sluwheid is."

In deze kleine serie artikelen probeer ik enkele opmerkingen te maken bij dit centrale thema in de preken van Kohlbrugge. Om aan te geven dat zijn predikaties altijd gelezen moeten worden tegen deze achtergrond. Tegen de achtergrond van de altijd en boven alles geldende Wet van de heilige God. Die Wet is immers de uitdrukking van Zijn heilig wezen en van Zijn absolute goddelijke wil. Maar daarmee tegelijkertijd tegen de achtergrond van de ellendige staat van de mens. Vanwege zijn ongenoegzaamheid om aan de heilige Wet van God te voldoen. De Wet van God spreekt een vonnis uit over alles wat van de zondige mens is. "Gij zijt uit de dienst van God weg, helemaal weg, in Adam. Gij ligt voor Hem louter in ongenade in Adam. En nu, doe wat gij wilt, het moge goed of kwaad heten, het is alles een misvatting!"

Telkens en telkens weer laat Kohlbrugge in zijn preken weten dat dit de staat van de mens voor God is: totaal veroordeeld door de Wet! Dat is altijd

de achtergrond van zijn prediking. En van dat volkomen faillissement moet deze mens ook kennis dragen. Anders blijft hij zich beijveren om vanuit eigen werken zalig te worden. "Dus nu de rekening gemaakt en besloten: om zalig te leven en te sterven zij de mens bankroet gegaan; maar daaronder verbroken en verslagen."

Dit laatste fragment is ontleend aan Kohlbrugge's preek over vraag en antwoord 2 van de Catechismus. Ik citeer daaruit nog de volgende sprekende zinnen: "Om zalig te leven en te sterven, moeten wij weten, hoe groot onze zonde en ellende is, opdat wij dat wetende, ophouden met het te zoeken in de gebroken bakken die geen water houden. Geen mens zal in waarheid verlangen, geheel door de Heere Jezus verlost te zijn, Hem als zijn enige Heiland en Zaligmaker aan te grijpen, indien hij niet zaligmakend overtuigd is, dat hij in de grond bedorven is. Dit moet ondervonden worden. God snijdt zo menigeen zijn heilige neus en zijn oren af en laat hem diep in het slijk vallen, opdat alle vlees ophoude met roemen, en de armen en ellendigen moed krijgen om tot God te gaan, om Hem om genade aan te roepen."

Duidelijk is dat Kohlbrugge aan de Wet van God een onmisbare functie toekent om een natuurlijk mens van zijn schuld voor God te overtuigen en

als een tuchtmeester hem tot Christus te brengen. Zo doet de Wet zijn heilzame werk. *"De Wet oordeelt ons. Ons wordt niet gepredikt hoe ellendig wij zijn, om ons dit te verwijten, maar opdat wij ons voor God verootmoedigen en met ons niets-kunnen en niets-zijn tot Hem te gaan..."*

ik ben vleeselijk...

Maar met het bovenstaande is nog niet alles gezegd. Het is niet voor niets dat Kohlbrugge spreekt over *"het eeuwig blijvende (!) van de Wet"*. De Wet van de Heere blijft haar gelding houden, ook in het leven van Zijn kinderen. Want ook al is de verdoemende kracht van de Wet gebroken voor allen die in Christus zijn en ook al durft Kohlbrugge in dat verband zelfs de (toch wel gewaagde) uitspraak aan: *"de Wet is mij een lijk geworden"* – toch blijft Gods Wet eeuwig geldig!

Op talloos veel plaatsen in zijn preken en andere geschriften treffen we een lofzang op de heilige Wet van de Heere aan. Zo bijvoorbeeld in zijn boekje 'De leer des heils'. Vraag en antwoord 159: *"Wat is in korte woorden uw leer van de Wet? De Wet is de zichtbare plaatsvervangster Gods op aarde. Uit de Wet der tien woorden alleen kunnen wij Zijn wil weten en hebben daarnaar onze handel en wandel in te richten. De Wet moet dus hoog geëerd en gehandhaafd blijven in de gemeente..."*

Maar wat zal dat dan betekenen? Dat is hoogst verootmoedigend, zegt Kohlbrugge. Als de Wet van God hoog is, dan word ik o zo klein. Ook en juist na ontvangen genade. *"Aangezien wij mensen en zondaren zijn, moeten wij geheel en al afstand gedaan hebben van onze waan, dat wij ook slechts één enkel gebod der Wet zouden kunnen vervullen en moeten geheel in Christus gevonden zijn. Opdat de Wet niet geschonden, maar in waarheid bij ons vervuld zij."* Gods kinderen zullen altoos gericht moeten zijn op de eer van hun Heere. Maar ach, in de praktijk van hun leven stuiten ze zo dikwijls op het tegenover gestelde. Het goede te willen, dat is er wel. Ze hebben een vermaak in de Wet Gods. Maar het goede te doen, dat wordt naar eigen waarneming zo weinig gevonden. En als ze dan in de spiegel van Gods Wet zien, dan is er veel reden tot verootmoediging.

In zijn preek over het zesde gebod – in het stuk van de dankbaarheid! – wijst Kohlbrugge daar bijvoorbeeld op:

"Overigens bid ik u: houd de Wet in ere! Want voorwaar, niemand uwer komt van Sinai op Golgotha, tenzij door waarachtige boete, door de Wet verootmoedigd." Ik grijp in dit verband nog even terug op zijn preek over het tweede antwoord van de Heidelberger. Ik heb de stellige indruk dat hij zich daarin niet alleen richt op natuurlijke mensen als hij het volgende zegt: *"De Wet ontdekt het ons, niet om ons onze zonde voor de voeten te werpen, maar opdat wij de Wet gelijk geven, haar erkennen in haar vlekkeloze heiligheid en ophouden om ook maar in het minst te beproeven nog iets voor deze Wet te doen: opdat wij dus der Wet gestorven zouden zijn, gestorven aan ons eigen kunnen-en-moeten, ja ook aan ons geloven! Want dat behoort mede tot 's mensen ellende, dat wanneer God hem Christus heeft ingelijfd door een waarachtig geloof en het geloof in hem is, hij toch met dit geloof volstrekt niets kan uitrichten. (...) De zee in met dat alles en dat hij zo naakt en ontbloot zich late drijven op hoop! Dan leeft hij zalig!"*

Nergens aangrijpender dan in zijn beroemde preek over Romeinen 7 : 14 heeft Kohlbrugge deze ontoereikendheid van het kunnen van de mens – ja, van de begenadigde mens! – ontmaskerd. *"Want wij weten dat de Wet geestelijk is. Maar ik ben vleeselijk, verkocht onder de zonde!"* Werp toch uw heilighedskrukken van u, zo roept hij uit. U komt er de berg Sion niet mee op! Alles wat niet uit Christus is, is uit Adam. En dat is vlees! En het vlees kan Gode niet behagen! Ook niet het vrome vlees. En het is de eeuwig blijvende Wet van God die een kind van God telkens en telkens weer tot verootmoediging drijven zal. Die hem opnieuw bij Christus brengt. Wanneer hij namelijk te arm en ellendig is om bij Hem vandaan te blijven! Om uit Hem te ontvangen gerechtigheid en heiligheid, ja volkomen zaligheid!

bij de Heere is de genade

Het oogmerk van al mijn preken, zegt Kohlbrugge dus, zijn deze drie dingen: Christus, onze ellende en het eeuwig blijvende van de Wet! Opmerkelijk dat hij zijn "drie stukken" met Christus begint. Niet als zou het in de belevingsorde met de kennis van Christus beginnen. Wel omdat alleen door Hem en in Hem een ellendig mens zaligheid ontvangt.

En omdat door Hem de eeuwige Wet van God haar doeleinde ontvangt. Christus is gekomen, niet om de Wet van God te ontbinden, maar om haar te vervullen. Daarom zal de prediking van de Wet tot Christus drijven. En de prediking van Christus is ten diepste prediking van Gods heilige Wet.

Ik geef in dit verband nog enkele woorden door uit Kohlbrugge's preek over Psalm 130 : 7 en 8. *"Wie van God gezegend wil zijn, die zoekt bij God genade, barmhartigheid, vergeving van zonden, vrede, eeuwig leven; die zoekt zijn zaligheid. Wie dit echter bij God zoekt, die ziet niets dan zonde, verdoeming en ondergang, die heeft niets dan zonde, onrust en vertwijfeling in zich. Nochtans worstelt hij met God, opdat hij verlost zij. Het gaat hem om verlossing en om gerechtigheid voor God. Het gaat hem daarom, dat hij bij God in genade opgenomen zij. (...) Hieraan kunt gij weten, of gij tot dit Israël behoort, namelijk als gij uw diepe verdorvenheid, uw grondeloze verlorenheid, gevoelt en gij de heiligheid en onschendbaarheid van Gods Wet erkent. Als gij van uw zonde zou willen verlost zijn en tot de Heere roept voor en na: 'Ach Heere, verlos mijn ziel en red mij uit mijn nood.' (...) 'Israel, hoop op de Heere, want bij de Heere is de genade.' Dit klinkt voor mij bijna evenzo, alsof hier geschreven stond: bij de Heere is Christus..."* (...) Wie zich met al zijn zonden en zijn geheel wanhopige toestand op deze goedertierenheid werpt; wie het waagt – al mocht hij ook denken nu gewisselijk te zullen omkomen – hij zal zich, midden in de diepte, begenadigd, getroost, geheiligd, gered en voor eeuwig verkwikt vinden en nederliggen in grote vrede."

Ik besluit met een drietal vragen en antwoorden uit Kohlbrugge's 'Leer des heils'.

"(154) Als nu echter Christus de wil van God gedaan en dus de Wet vervuld heeft, waarom moet dan nog de Wet voorgehouden worden? Omdat aanwezig moet zijn wat de Wet wil. Zo wordt de Wet ons voorgehouden, opdat wij in waarheid in Christus' gemeenschap zouden bevonden worden, in welke gemeenschap alles voor ons voorhanden is. (155) Hebben wij dan de Wet als een spiegel te gebruiken, om daarin te zien hoever wij in de heiligmaking gevorderd zijn? Als een spiegel der zonde hebben wij de

Wet te beschouwen en ons alleen uit te strekken tot de Heere onze gerechtigheid en Hem vast te houden. (161) Hoe staat dan de ware gelovige tegenover de Wet? Hij heeft haar van harte lief, want hij ziet daarin een keten van de trouwste beloften Gods en de

heerlijkste handhaving, zowel van de ere Gods als van zijn eigen heil. Daarom zichzelf prijs gevende, is het hem alleen om gerechtigheid te doen."

Ds. J.M.J. Kieviet

VORMING AAN DE BASIS

geestelijke vorming van jongeren in het gezin

"Ma, vanavond volleybal hé, kunnen we snel eten?" André staat met z'n kniebeschermers in de hand in de deuropening. "Hoe laat begint dat ook al weer, zeven uur?" "Ja..." "Dus hebben we tijd genoeg. Je weet het hé, je vader houdt niet van haasten tijdens het eten en ik ben het met hem eens." Rond zes uur schuift iedereen aan tafel en gaat vader voor in gebed. Na een bord eten te hebben weggevoerd en de nodige belevenissen van iedereen te hebben aangehoord, pakt vader de Bijbels. Het is de gewoonte dat iedereen uit z'n eigen Bijbel het gedeelte meeleest. Daarna geeft hij een korte uitleg van wat hij in een verklaring over het gedeelte heeft gelezen. Af en toe stelt hij een vraag, op ieders niveau. Ook kunnen de kinderen zelf vragen stellen over dingen die ze niet begrijpen. Na de bespreking zingt het gezin samen een psalm, waarna vader de maaltijd besluit. Het is tien voor zeven als André op z'n fiets springt richting de gymzaal.

Kerkje

Vrijwel altijd komen discussies over jeugd en kerk bij het gezin uit. Alle inspanningen van predikanten, jeugdamtsdragers en jeugdleiders ten spijt, is het uiteindelijk het gezin waar de godsdienstige opvoeding begint en de motivatie tot catechese en jeugdwerk wordt aangedragen. Problemen en strubbelingen tussen jongeren en de kerk hebben niet zelden te maken met het disfunctioneren van dit 'kerkje in de kerk'. Het lijkt tijd om meer aandacht te vragen voor de zogenaamde 'huisgodsdienst' en de tijd die er voor elkaar is rondom Gods woord.

Werk...

Aan het begin van de 21e eeuw is het er niet rustiger op geworden in onze samenleving. Er mag dan geregeld sprake zijn van verdere arbeidsduurverkortung, in de praktijk lijkt het er eerder op dat de werkweken langer worden. Nog nooit heeft het werk zo'n groot beslag gelegd op de levens

van mensen als de laatste tien jaar. En door de automatisering van veel processen, blijft er automatisch meer denkwerk over voor de mens, waardoor ook tijdens de vrije uren de gedachten vaak bij het werk zijn. Zou dat – met eerbied gesproken – de huidige vertaling van de straf op de zondeval zijn: met uw gedachten bij uw werk zult gij uw brood eten...?

Rust?

Alhoewel veel mensen de zegen van rust na arbeid wel onderkennen, wil dit nog niet altijd zeggen dat zij de rust ook op de juiste plaatsen zoeken. Krant, tv en luie stoel zijn geduchte concurrenten van de woorden van God, die volgens de dichter van Psalm 119, het gemis van al het aardse ruimschoots compenseren. (vs.. 84 ber.) Alleen al door de mate van onze omgang met Gods woord zullen onze kinderen moeten kunnen begrijpen dat we deze belijdenis van de dichter nazeggen. Daarnaast hebben we ook de plicht om, voor zover dat in ons vermogen ligt, hen Gods woorden in te scherpen en daar met hen over te spreken. (Deut. 6)

Intensief

Inscherpen, dat is: intensief leren. Uit het vervolg van Deuteronomium 6 blijkt wel wat die intensiteit inhoudt. In alle verbanden van het leven moeten we met onze kinderen over God en zijn Woord spreken. Dat is wat anders dan snel een kapitteltje lezen.

VRAGENRUBRIEK

Voor alle duidelijkheid herhaal ik nog even de vraag van de vorige keer:

Ieder zal zijn eigen pak dragen, volgens Galaten, ieder zal om zijn eigen zonden sterven. Hoe moeten we dan zien, dat God Israel gestraft heeft om Davids zonde van de volkstelling?

Het betekent (voor)studie en overdracht van en vooral tijd-nemen vóór de Bijbel. In gezinsverband kom je dan al snel terecht rondom de maaltijd. Vanouds wil de maaltijd de gemeenschap met elkaar tot uitdrukking brengen. Die plaats is dan ook uitermate geschikt voor het gezamenlijk zoeken en onderhouden van de gemeenschap met God.

Traditie

Veronderstellingen met betrekking tot het functioneren van de huisgodsdienst zijn somber. In veel gezinnen gaat de vader niet hardop voor in gebed en zeggen de gezinsleden zelden een woord over het gelezen bijbelgedeelte. Is het geen tijd om onszelf eens eerlijk af te vragen wat het nut is van zó'n traditie? De waarheid blijft volkomen staan dat Gods woord kracht heeft in Zichzelf en Hij ermee doet wat Hem behaagt. Toch is het aanmatigend om zegen te verwachten op een schriftlezing die kennelijk zo automatisch plaatsvindt dat de gezinsleden bij het op één na laatste woord al de handen vouwen voor het dankgebed. En dan hebben we het nog niet over die gelegenheden waarbij het lezen 'om des volleybalswille' maar (weer) een keer overgeslagen wordt...

Basis

Een goede relatie tussen jongeren en de kerk mogen we alleen daar verwachten (let wel: verwáchten) waar ouders in het gezin de basis leggen voor de omgang met en het luisteren naar Gods woord. Daar mogen predikant, (jeugd)ambtsdrager en jeugdleider bouwen op de inspanningen van de ouders, in plaats van te vechten tegen de ontwrichtende gevolgen van nalatigheid. Met het gebed dat Jezus Christus de Hoeksteen van het bouwwerk wil zijn.

Jeugdwerkadviseurs LCJ

De geschiedenis van de volkstelling, die u kunt vinden in 2 Sam. 24 en in 1 Kron. 21 roept meerdere vragen op, maar we zullen straks tot de conclusie moeten komen dat de Heere het volk om eigen zonde met Zijn slaande hand bezocht, zoals Hij ook David om zijn eigen zonde, namelijk die van de

hoogmoed, heeft gekastijd. God vond oorzaak om het volk te straffen. God straft niet een onschuldige en straft evenmin zomaar. Een deel van het volk erkende Davids koningschap niet. Wellicht dat de Heere die zonde wilde straffen. Trouwens, vindt Hij niet altijd oorzaak tot ongenoegen in de mens?

Maar daar was ook Davids begeerte om het aantal weerbare manschappen binnen het koninkrijk te weten. De macht en de status van het volk rustte immers daarop? O David, gij vergeet dat u uit niets tot iets gekomen zijt door Gods genade! Dit is hoogmoed! Een kind van God wordt echter hieraan gekend, niet dat hij vrij is van hoogmoed, maar dat de Heere hem altijd weer op zijn plaats brengt in het dal der ootmoed. Let daarop.

Denk niet dat God David heeft aangezet tot zondigen. Al geeft de tekst aanleiding om zo te denken, maar de gedachte zelf is godslasterlijk. Een aansporing om te zondigen heeft een mens trouwens niet nodig. Op de verleiding van de duivel, de verzoeker, gaat hij al te graag in. Maar de Heere bestuurt een mens wel in zijn zondige en dwaze daden. Een mens zondigt onder Gods *toelating*, maar nooit met Gods *toestemming*. God heeft niet de hand in het kwaad, maar volvoert Zijn raad ondanks het kwaad.

De geschiedenis in Kronieken wijst ook nog op satan! De zonde van de hoogmoed heeft alles met de duivel te maken, zo leert ons de geschiedenis van de zondeval al. Hij fluistert het mensenhart in dat het heerlijk is onafhankelijk en als God te wezen! Het doen van satan heeft ook een plaats in Gods raad. Satan hitst op tot zondigen. Hij is de grote verzoeker. Wat heeft hij een macht! Maar satans boze werken en listen maken God nooit machteloos. Hij zal ondanks al diens boze aanslagen toch Zijn heerlijke raad volkomen ten uitvoer brengen. Hij zal ondanks de driehoofdige vijand al Zijn welbehagen doen!

Gods toorn wordt opgewekt door Davids hoogmoed. Drie soorten straf worden David voorgehouden. In de uitvoering van die straf zal God zowel David weer in het stof der verootmoediging brengen, alsook het volk vanwege eigen zonden bezoeken met de roe en bittere tegenheden. David kan niet kiezen. En daarom doet hij de beste keuze. Hij legt de beslissing in Gods handen. Hij vreest te vallen in de handen van *mensen*, maar wenst zich vol vrees en beven te werpen in

Gods hand. Die hand is rechtvaardig. Die hand is ook genadig. Die handen slaan en die handen helen.

Toen bracht de Heere de pest over het volk, vreselijk! Ziet u hoe machtig God is! Vreest Hem, Die machtig is ziel en lichaam te werpen in de hell! Maar in Hem is ook kracht om te behouden en zalig te maken. Zalig de mens die zich in zonde en schuld voor de Heere mag neerwerpen, Gods recht erkennend, om Zijn genade smekend.

David zal niet de enige geweest zijn die in die vreselijke dagen om Gods ontferming heeft gesmeekt. Wat doen wij als Gods oordelen laag hangen, weten dan ook wij onze plaats? In de weg van het ootmoedig smeekgebed wil de Heere in Zijn toorn nog des ontfermens gedenken. Dat heeft ook David ervaren. De verderfengel is nog niet klaar met zijn vreselijk werk, als hem van de hemel een halt wordt toegeroepen. Het berouwde de Heere. Gods barmhartigheden gingen roemen tegen een welverdiend oordeel. Waarom? Waarom kan een mens zelfs van *het* oordeel gered worden en eeuwig ontkomen aan een welverdiende straf? Alleen uit genade, om het werk van Christus, Die daar, op de plaats waar de verderfengel stopte met zijn vreselijk werk, later de zoendood zou sterven. Maar al is het dan uit genade, om de verdienste van Christus, toch is het eveneens in de weg van het gebed om genade, in de weg van de verbrokenheid en ver-

slagenheid. David heeft zich bidden-de voor de Heere neergeworpen. Zie ik, ik heb gezondigd, en ik, ik heb onrecht gehandeld, maar wat hebben deze schapen gedaan?

Dit gebed is geen ontkenning van Israels strafwaardigheid, maar een volledige erkenning van eigen schuld. Als er één strafwaardig is, dan is David dat, zo wil hij maar zeggen. Wie schuldenaar wordt voor God, ziet eigen zonde en schuld bovenal. Dan word je de voornaamste der zondaren. In die weg doet de Heere grote wonderen!

Ondertussen zien we David wel als een echte voorganger, die als een herder voor zijn schapen gaat staan. Hierin is hij type van de Goede Herder, zij het dat David schuld had en Christus niet. Toch zou Hij Zijn leven voor de schapen zetten, in volkomen liefde en zelfverloochening. Zo openbaart Hij Zich aan het verloren schaap. En dan mag hij, die zich alle schuld toe-eigende, Gods vergevende zondaarsliefde toe-eigenen. Wat wordt de Heere in de beleving dan goed voor een slecht mens!

Concluderend kunnen we dus stellen dat het volk niet gestraft werd om Davids zonde en dat David niet geslagen werd om de zonde van het volk. Een ieder zal om zijn eigen zonde sterven. Een mens moet persoonlijk zondaar voor God worden. Dan zal hij persoonlijk gerechtvaardigd worden door God.

Ds. K. Hoefnagel

WERP UW BROOD UIT OP HET WATER.

Op 3 oktober j.l. vond in Barendrecht de herdenking plaats van het 25 jarig bestaan van evangelisch centrum Rehoboth te Gent. Ook werd herdacht hoe 25 jaar geleden evangelist br. H. Bor werd bevestigd als ouderling van de gemeente Zaamslag. Hem werd een receptie aangeboden na afloop van de herdenkingssamenkomst.

Het evangelisatiewerk te Gent wordt verricht onder verantwoordelijkheid van een stichting, die is voortgekomen uit vijf gemeenten: Barendrecht, Dordrecht-Centrum, Middelharnis, Sliedrecht-Beth-El en Zaamslag. Als voorzitter van deze stichting opende ds. A. van de Weerd de bijeenkomst, te Barendrecht, die door ongeveer 800 mensen werd bezocht.

In het openingswoord werd geluisterd naar Prediker 11 : 1 . Deze tekst bevat een wonderlijk bevel maar ook een heerlijke belofte. Het bevel om brood uit te werpen op het water lijkt een zinloos gebeuren. Wie immers brood op het water werpt zal dit voorgoed kwijt zijn. Brood, hetgeen voor het levensonderhoud zo nodig is, is geen wegwerpartikel. Het wordt anders wanneer we brood zien als het zaad van het Evangelie. Al lijkt het uitdragen van het Woord vaak zinloos, al kan het lijken dat het ploegen is op rotsen, de Heere heeft beloofd dat Zijn Woord nooit ledig tot Hem zal wederkeren. Zo mocht dat uitwerpen vijftientwintig jaar geleden in Gent van start gaan via folderwerk, gevangenispastoraat, bijbelkiosk, bijbelstudiegroepen, kinderclubwerk en vooral de prediking tijdens de zondagse bijeen-

komsten in het evangelisch centrum Rehoboth te Gent. De Heere schonk br. H. Bor de krachten, de gezondheid en de gaven om dit werk te doen. Er was soms verharding, maar ook verootmoediging. Als de Heere immers Zijn Heilige Geest paart aan Zijn Woord dan gebeurt er wat. Dan worden harde en vijandige harten verbroken en verslagen. Dan worden mensen van vijanden vrienden. Dan komen er vruchten van geloof en bekering. Na vijftientwintig jaar mag er ook iets van teruggevonden worden. De Heere maakte Zijn Woord waar en bevestigde de woorden: „want gij zult het vinden na vele dagen.”

Br., Bor sprak vervolgens een herdenkingsrede uit waarin hij stilstond bij het feit dat de Heere hem tot dit werk geroepen had. Hij moest de stem van de Goede Herder zijn. De Heere had immers beloofd dat er nog andere schapen, die niet van deze stal zijn, zouden worden toegebracht. (Joh. 10:16). Uit de praktijk vertelde br. Bor hoe hij wel eens momenten had gehad waarin hij ontrouw zou geworden zijn aan deze opdracht, maar hoe de Heere hem vanuit Zijn Woord weer wees op deze opdracht. Hij mocht spreken van de goedheid van de Heere, Die hem sterkte om dit werk te doen. Er zijn ook tijden geweest, waarin het duidelijk tegelijk. Dat mensen, waar hij huizen op zou gebouwd hebben, toch weer weggingen. Maar niet alleen teleurstellingen ook mocht hij gewagen van wonderlijke bemoedigingen.

Elders vindt u in Bewaar het Pand van de hand van br. Bor een weergave van hetgeen hij deze avond sprak.

Ook de oud-voorzitter ds. M.C.Tanis voerde het woord. Ziende op de voorzitter van de stichting en evangelist Bor sprak hij: „hij is het waard, dat gij hem dat doet”. Hij sprak daarin zijn waardering uit voor de evangelist, die op zo’n moeilijke en vaak eenzame post toch vijftientwintig jaar mocht arbeiden in getrouwheid. Niet dat er verdienstelijkheid in de mens ligt, maar refererend aan het woord dat de joden tot de Heere Jezus over de hoofdman over honderd te Kapernaum spraken, mocht toch van deze bijeenkomst en aandacht voor br. Bor gezegd worden: hij is het waard.

Tijdens deze bijeenkomst werd ver-

volgens de jubileumbundel gepresenteerd. De titel is gekozen ter onderscheiding van een ander boek met de titel: „Werp uw brood uit.”. De woorden „op het water” willen vooral wijzen op de situatie in Gent. Daarom staan op de voorzijde van het boek afbeeldingen van de stad Gent, de kathedralen, de pleinen, de straten en de huizen, alsmede de gevangenis. Daarbij ook het water, dat door de aanwezigheid van de havens ook letterlijk zichtbaar is.

Bij de aanbidding van het jubileumgeschenk werd een barometer overhandigd en voor zr. Bor een prachtig bloemstuk. Ook de kinderen werden niet vergeten. Zij zijn door de ontvangst van veel gasten, die ook deelnamen aan de maaltijden in huize Bor, wel eens op de achtergrond geraakt. Maar hun betrokkenheid en inzet voor het werk, dat hun vader en moeder mochten verrichten, werd ook gememoreerd. Als vergoeding voor dit alles mochten zij, zonder dat er anderen bij aanwezig waren en dat hun moeder er voor in de keuken moest staan, gezamenlijk uit eten gaan.

Staande werd toegezongen Psalm 119:33 (gewijzigd) „Gij hebt veel goeds bij Uwen knecht gedaan.”

Bijzonder indrukwekkend waren de spontane en eenvoudige woorden, die gesproken werden door één van de leden van de evangelisatiepost. In de bundel schrijft ze onder de titel „Een zwerfster komt thuis”. Zij is door haar bijdrage aan De Evangelist bekend onder de naam „tante Monique”. Ze vertelt van het grote wonder dat de Heere met Zijn Woord naar Gent is gekomen en dat zij en

JOH : 10: 16

Ik heb nog andere schapen die van deze stal niet zijn; deze moet ik ook toebrengen; en zij zullen Mijn stem horen; en het zal worden één kudde, en één Herder

Het is 26 jaar geleden dat ik in de bovenwoning van de kosteres van Chr. Geref Kerk Barendrecht zat te wachten om een gesprek te hebben met de commissie Oost-Vlaanderen. De eerste vraag die de voorzitter mij stelde was: Ben je wel eens in het paradijs geweest? Ik begreep de vraag maar durfde er geen duidelijk

anderen daardoor van Gods zegen mogen gewagen. In hartelijke woorden bedankt ze br. en zr. Bor voor wat zij daarin wilden zijn. „Er zijn geen woorden voor”, ze onderstreept haar dank dan ook met een „pakkerd”.

De tweede voorzitter ds. A. van Ek besluit de bijeenkomst. Hij heeft een bijbel in zijn hand. Daarop wijzend zegt hij hoe die bijbel een bewijs is van de vervulling van de belofte „want gij zult het vinden na vele dagen.” Van deze bijbel vertelt hij dat hij, tijdens een rommelmarkt ergens in Zeeuws-Vlaanderen enkele weken geleden, te koop was aangeboden onder een grote hoeveelheid andere boeken. In deze bijbel stond echter geschreven dat hij in 1979 was afgegeven vanuit het evangelisch centrum te Gent. Ds. van Ek zegt: „wat zal er met deze bijbel in al die jaren gebeurd zijn? Wat zal er in gelezen zijn? De eeuwigheid zal het openbaren.” Maar deze bijzondere bijbel mag wel een illustratie en bevestiging zijn van de woorden: want gij zult het vinden na vele dagen.

Na afloop van deze samenkomst stelt de fam. Bor zich voor in de kerk op om gelegenheid te geven hen een hand te drukken. Velen maken daar gebruik van, terwijl anderen zich verspreiden over de vele ruimten, die het kerkgebouw biedt en waar een staande en zittende receptie gehouden wordt.

De collecte die voor het evangelisatiewerk te Gent werd gehouden bracht 4200 euro op. Tijdens de receptie werden reeds 700 jubileumbundels verkocht.

Ds. A. vd Weerd.

antwoord op te geven. Van het paradijs, daar komen wij vandaan, we zijn er uit weggegaan. Wij hebben God verlaten. Alleen de Heere brengt ons daar terug om afgesneden te worden van de Oude Adam en overgeplant te worden in Christus. Door genade heb ik dat mogen leren, telkens moeten we terug gebracht worden in het paradijs om daar onze afkomst te zien. Aan het eind van die avond zei de oude kosteres: „er is een wonder gebeurd, ze hebben iemand aangenomen.” Later bleek dat ze mij hadden aangenomen als Evangelist. Voor

mij zelf bleef de vraag hoe moet het nu? Wat moet ik beginnen? Ik wist dat de Heere mij geroepen had met deze woorden. Verkoop al wat gij hebt en volg mij. Maar hoe moest het nu? Had ik wel de bekwaamheid? Neen. De Heere heeft mij toen vertroost met de volgende woorden uit Johannes 10 vers 16

Ik heb nog andere schapen die van deze stal niet zijn; deze moet ik ook toebrengen; en zij zullen Mijn stem horen; en het zal worden één kudde, en één Herder

Op drie dingen willen we letten:

De Schapen
De stem
De Herder

Wat hield de arbeid in die de Heere mij en mijn vrouw gaf in het Gentse.

Het gaat allereerst om Het werk van God en niet om ons werk. De Heere had ook in Vlaanderen nog schapen die van deze stal niet waren. Dat betekent zoals de Schrift het zegt 1 Petrus 2:25 Want gij waart als dwalende schapen; maar gij zijt nu bekeerd tot den Herder en Opziener uwer zielen.

Schapen die geen herder hebben. Schapen die zich laven aan de bronnen zoals de wereld en de zonden. Schapen die het zoeken bij de bronnen van eigen gerechtigheid.

Schapen die dwalende zijn in allerlei soorten van religie maar in werkelijkheid God niet zoeken. Ze zoeken naar bronnen die geen water geven. De Heere zendt Zijn knechten uit om de schapen te gaan zoeken waarheen hij wil en tot wie hij wil. Schapen die niet behoren tot de stal van de Heere. Maar ze zullen naar de stal gebracht worden. Zo heeft de Heere ons naar Gent gestuurd een grote stad, waar vele schapen ronddwalen die geen herder hebben. Zitten die schapen daar te wachten op de herder? Neen. Want hun hart is ook van nature gesloten en zij zoeken God niet. In Gent staat een groot Kasteel. Men noemt het Gravensteen kasteel. De muren zijn geweldig dik. We kunnen de harten van de Gentenaren vergelijken met de muren van deze vesting. Ze zijn toegesloten zoals die dikke muren van het Gravensteen kasteel. Maar de Heere heeft daar Zijn schapen. Als Paulus te Korinthe een havenstad, die stad zou je met Gent kunnen vergelijken. De Heere zegt

tegen Paulus ik heb veel volks in deze stad (Hand 18.) Dat betekent dat er veel mensen woonden die op reis zijn naar de eeuwigheid die éénmaal God moeten ontmoeten. De nood gebonden op het hart om verloren schapen te zoeken Van de grote stad Nineve staat er dat ze een stad Gods was. Waarover God zich ontfermde, Gent is ook een stad Gods een stad waar de Heere mij naar toe stuurde. In opdracht van de Herder. Hij zorgt dat je een plaats krijgt om de stem van de Herder te vertolken.

De Stem

„Deze moet ik ook toebrengen“. De Heere wil ze en moet ze toebrengen, vast pakken om ze zo naar de plaats van bestemming te brengen: het dier leiden door te vergezellen naar een plaats

Geen Joden, waaruit Zijn volgelingen toen bestonden, maar heidenen die spoedig tot Hem geroepen zouden worden. Dezen zouden Zijn stem horen, door de deur dezelfde gemeente binnen gaan als de Joodse christenen, zodat er "één kudde en één Herder" zou zijn. Er is maar één Kerk en één Deur om daar naar binnen te gaan, en één Herder over de Kerk.

Dit was de troost dat ze Zijn stem zullen horen ook een belofte. De opdracht van de Heere was Zijn stem te laten horen. Zijn woord te spreken. Te zeggen tegen de goddeloze dat ze de knopen der ongerechtigheid moeten ontbinden. Tegen diegenen, die de Heeren vrezen, dat het hun wel zal gaan.

Geen eigen woord, niet een woord dat aangepast is aan gedachten van de mens

Zoals ik op een begrafenis meemaakte je moet maar niet al te veel spreken over de Bijbel aan die zever hebben we niet veel. Toen vroeg ik; „in wiens dienst denk u dat ik ben?“ „In dienst van mijn zender de Heere God en ik hoop Zijn woord te spreken“. De verleiding is groot te spreken wat de mensen graag horen. Op een keer kwam ik een ziekenhuis waar ik één van mijn kerkgangers tegenkwam die de diensten niet meer bezocht. Ik dacht bij mijzelf ik zal nu maar niet spreken over de Heere en zijn dienst daar is nu geen plaats voor in deze ontmoeting, na de korte ontmoeting

wilde ik weer verder gaan, toen kwamen met kracht deze woorden voor mij, waar de Heere zei letterlijk: "Gij ontrouwe dienstknecht."

Onmiddellijk vroeg ik aan de persoon die voor mij stond hoe gaat het zo geestelijk op reis naar de eeuwigheid. Ze zei tegen mij. „Rustig“. Ja, zei ik, „je hebt een stil verdrag gemaakt met de dood en de hel, want je komt niet meer onder het Woord van God dat betekent, dat je niets meer hoort je wordt niet meer verontrust.“ Belangrijk is, vertolken we de stem van de Herder. Als we stem van de Herder niet vertolken dan zullen de schapen die stem niet horen. Gebeurde wel eens in het midden Oosten dat iemand de kleren aantrok van de Herder en probeerde de schapen te lokken maar er was geen schaap dat luisterde. Alleen als ze de stem van de herder horen. Vertolk ik de stem van de Herder. Of moeten ze zeggen gij kunt schoon klappen. En meer niet, zodat ze stem van de Herder niet gehoord hebben?

De Herder

Er is geen betere Herder dan De Heere Jezus Christus Hij legt Zijn leven af voor de schapen. Hij heeft ze lief voor de grondlegging der wereld. Gekocht en betaald. Zij zullen de Stem horen van de Herder. Zoals ik maandagavond mee maakte. Er waren niet zoveel mensen als hier. Ik preekte voor een zevental gevangenen over geschiedenis van Zacheus. Belangrijk de woorden die de Heere Jezus sprak „Ik moet heden in uw huis blijven“. „Jongens, de Heere roept jullie bij namen en zegt, Ik moet bij jullie zijn“. Een jongen begon te snikken en zei: „Henk hoe laat ik alles los“. Was het soms een schaap die stem van de Herder hoorde? Als het niet zo was dat De grote Herder der schapen Zijn schapen had gekocht en betaald dan had het evangelisatiewerk geen zin. Dan had ook het werk in Gent geen toekomst. Ik sprak deze week nog de directeur van de Gevangenis van Oudenaarden hij vroeg hoe het ging en of er nog wel kwamen naar de diensten en of het wel ging Het gaat altijd goed“, antwoordde ik. „Ik ga failliet maar mijn baas gaat nooit failliet“, want De Goede herder zal zijn Kudden verzamelen het zal worden Eén Herder en één Kudde.

Het is een zegen dat we in Vlaanderen het evangelie mogen brengen.

Er zijn Vlamingen die voelen de pijn dat zij verstoken zijn van de boodschap van Gods genade. Tijdens het begin van de reformatie heeft de kerk gebloeid, maar daar is niets meer van over.

Ezechiël 37:24 En Mijn Knecht David zal Koning over hen zijn; en zij zullen allen te zamen één Herder hebben; en zij zullen in Mijn rechten wandelen, en Mijn inzettingen bewaren en die doen. Hun hart is gericht op de Herder,

daarom enerlei hart en enerlei kudde. Want die Herder heeft zijn leven gegeven Hij hing aan het vloekhout en stierf daar temidden van de moordenaars en de bandieten. Daar was Christus, daar haalde Hij een schaap en bracht hem in de eeuwige heerlijkheid. Bij de grote kudde die God de eer zullen toebrengen en zullen wij tot die kudde behoren. Dat is de vraag voor ons allen.

Evangelist H. Bor

SHEPPARD. DE WARE BEKERING.10 (SLOT).

De tekenen dat een mens op zijn plichten rust.

1. Sheppard stelt dat een mens zeker kan weten dat hij op zijn plichten rust als hij nooit zag dat hij dit deed of als hij het nooit moeilijk vond om uit zijn plichten te komen. Het rusten op plichten gaat als vanzelf omdat de natuur van de mens ertoe aanzet om zijn plichten te doen. Twee dingen houden een mens buiten Christus: de zonde en het eigen ik. We lezen op blz. 172 "De mens zou immers liever alles doen dan tot Christus te komen, omdat er zoveel van het eigen ik in hem zit." Hebt u nog nooit geworsteld om verlost te worden van het rusten op uw plichten? Dan, schrijft Sheppard, rust u tot op heden nog in het doen van uw plichten. Tegelijk dient hierbij opgemerkt te worden dat u niet dient te worstelen om verlost te worden van het doen van uw plichten, want dat is dwaalziek en goddeloos. Dat zou immers leiden tot een zorgeloos en goddeloos leven. Dat kan de Heere niet behagen. Hij eist heiligheid, zonder dat de mens evenwel op die heiligheid vertrouwt en het daarvan verwacht. Dan is men op een onjuiste wijze bezig met zijn plichten. Dus het doen van plichten op zichzelf is een goede zaak, maar het vertrouwen op het verrichten van plichten is afkeurenswaardig.
2. Het prat gaan op het doen van uw plichten. Zegt u: ik was onwetend, nalatig, verhard, maar nu begrijp ik beter, onthoud ik beter, kan ik beter treuren over mijn zonden, ik kan levendig bidden? Dan verafgoot u uw plichten. U vertrouwt op uw plichten, u rust erop. Voor zijn bekering deed Paulus dat ook.

Hij rustte op het nauwkeurig verrichten van zijn plichten. Maar hij heeft het schade en drek leren achten. Gods kinderen zien veel vuilheid en verdorvenheid in de plichten en hebben daardoor een lage dunk van zichzelf. Zij kunnen het niet doen met het waarnemen van een verbetering in vergelijking met het verleden.

3. Die mensen rusten op hun plichten die zich nooit bewust zijn van hun armoede en van hun totale gebrek aan alle goeds. Wie nog een muntstuk op zak heeft, dat wil zeggen wie nog iets goeds in zichzelf vindt, zal nooit als een bedelaar tot Christus komen.

Hebt u nooit beleeden: Ik ben zo onwetend als een beest, ik ben zo vuil als iedere duivel? Gods kind beleefd de armste, vuilste, laagste en meest blinde van alle schepselen te zijn. We lezen op blz. 173 "Als u zichzelf niet zo arm voelt, dan geraakte u nooit uit uw plichten, want wanneer de Heere iemand tot Christus brengt, dan brengt Hij hem leeg, zodat Hij kan maken dat hij opziet naar Christus voor elke stuiver." Hebt u mogen leren, geliefde lezer, dat u totaal geen goed hebt in uzelf? Dat u een arme bedelaar bent?

4. Die mensen rusten op hun plichten die geen evangelische gerechtigheid verkrijgen door hun plichten. Een sterfelijk mens kan wel toekomen in wettische gerechtigheid. Een vleselijk hart dat vertrouwt op plichten denkt dat hij zalig zal worden omdat hij bidt, naar het Woord luistert, omdat hij zich verbetert en treurt over zijn zonden. Men denkt zalig te worden omdat men de plichten vervult. Gods kind daarentegen vraagt zich af wat hij van Christus gewonnen heeft na

het vervullen van de plichten, na het horen van de preek, na het bidden en na het deelnemen aan het sacrament.

5. U rust op uw plichten als uw plichten u schaamtelozer doen zondigen. Plichten die een mens vanuit zichzelf tot Christus voeren, brengen altijd kracht tegen de zonde met zich mee. Een goddeloos mens gaat door met zijn zonde omdat hij er heimelijk op vertrouwt dat hij telkens zijn zonde belijdt en om vergiffenis smeekt. We lezen op blz. 175 "En zo bezien en handhaven ze hun zonden door hun plichten, en daarom rusten ze op hun plichten." De vraag is dan ook wat het doen van plichten met zich meebrengt in uw leven. Brengt het een schaamteloos zondigen met zich mee, of geeft het kracht om te strijden tegen de zonden?
6. Zij die door het doen van hun plichten weinig zien van hun verdorven hart, rusten op hun plichten, want als een mens door het doen van zijn plichten dichter bij Christus en bij het licht wordt gebracht, dan zal hij meer splinters in zijn oog bespeuren, dan zal hij meer van zijn verdorven hart gewaar worden. Paulus gebruikte zijn plichten voor zijn bekering als vijgenbladeren die zijn zonden bedekten. Gebruikt u uw plichten nog als vijgenbladeren of ziet u steeds meer van uw verdorven hart?

De ongenoegzaamheid van uw plichten

1. De beste plichten zijn besmet, vergiftig en met de zonde vermengd. Er staat in Jesaja 64:6 dat al onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelijke kleed. Daarom is er geen hoop door plichten behouden te worden. In het verrichten van plichten kan dus nooit de grond van de zaligheid liggen. Hebt u dat mogen leren?
2. Stelt u zich voor dat u uw plichten zou kunnen verrichten zonder te zondigen. U zou dat niet vol kunnen houden. Eén ijdele gedachte tijdens uw laatste snik zal u doen omkomen. Beseft u dat, geliefde lezer?
3. Al zou een mens na zijn bekering nooit meer zondigen, voor die tijd is er zeer veel overtreden. De gehoorzaamheid van Gods kind kan nooit de vroegere zonden betalen. Sheppard schrijft op blz. 177 "Daarom zijn plichten voor een ziel

slechts verrotte krukken om op te rusten." Een *tegenwerping* zou kunnen zijn: waarom moeten we dan nog plichten verrichten? Het antwoord is dat plichten niet verworpen moeten worden, maar wel het steunen erop. Als er iets goeds in plichten wordt aangetroffen is dat van de Heere afkomstig. Plichten dienen nagekomen te worden, ook al kan men er niet door behouden worden. Plichten dienen gedaan te worden om zondaren naar Jezus Christus te brengen. Er dient bijvoorbeeld naar een preek geluisterd te worden om naar Jezus Christus te brengen. De duif ten tijde van Noach gebruikte haar vleugels om in de ark te komen. Als ze haar vleugels niet had gebruikt was ze omgekomen. Zo zijn de plichten te vergelijken met vleugels. Gebruik de plichten om u te brengen naar de Heere Jezus Christus. Plichten zijn dienstmeisjes om de ziel naar Christus te leiden. Plichten maken een mens niet zalig, maar worden wel aange troffen bij mensen die zalig zullen worden. God de Vader wordt verheerlijkt door de betrachting van uw plichten. Christus heeft Zijn bloed vergoten om Zich een volk te kopen ijverig in goede werken, niet om daarmee zielen te redden, maar om Hem te eren. Mag er die ijver zijn in goede werken met het oog op de eer van God? Een ijver in goede werken zonder het evenwel van die goede werken op zichzelf te verwachten als het gaat om de zaligheid?

Schaamteloze verwaandheid als oorzaak van verderf

Alle mensen zijn de mening toegedaan dat er geen zaligheid is te verkrijgen dan door de verdienste van Christus. En omdat zij zich vastklemmen aan deze mening, daarom denken ze dat ze zich door de hand des geloofs vastklemmen aan Jezus Christus. Zo gaan ze verloren omdat ze zich vastklemmen aan hun eigen houvast. Velen hopen dat Christus hen zal zalig maken, terwijl daar geen grond en geen genade voor aanwezig is. Wie er daarentegen van overtuigd wordt buiten Christus te zijn en een zondig schepsel te zijn, zou uitroepen: Heere, wat moet ik doen om zalig te worden? Sommigen zondigen onbeschaamd omdat ze erop vertrouwen dat God nu genade zal schenken. We lezen op pag. 182, de laatste bladzijde

van het boek van Sheppard: "Daarom rusten velen van u op Christus zoals de abrikozenboom die tegen de muur aanleunt, maar die toch vast geworteld is in de aarde. Zo leunt u op Christus voor de zaligheid, maar u bent nog vast geworteld in de wereld, vast geworteld in uw trots, vast geworteld in uw vuilheid. Wee u, als u in deze staat omkomt. God zal u omhakken als brandstof voor Zijn toorn, welke dwaze hoop u ook hebt dat u door Christus zalig zult worden."

Als het gaat over het verrichten van plichten schrijft Sheppard op een dusdanige wijze dat God op het hoogst

wordt verheerlijkt en de mens op het diepst wordt vernederd. Er komt immers geen enkele plicht van de mens in aanmerking als het gaat om zalig worden. De Heere geve dat duidelijk gezien zou mogen worden of al duidelijker gezien zou mogen worden dat de grond van de zaligheid alleen in het werk van Christus ligt en niet in het verrichten van enige plicht. Anderzijds geve of versterke de Heere verlangen tot eer van Zijn Naam te leven, de plichten te doen die Hij eist, zonder daar in het minst op te vertrouwen wat de zaligheid aangaat.

Ds. A. van Heteren.

PAULUS EN DE FILIPPENZEN-29

En ik hoop in de Heere Jezus Timotheüs haast tot u te zenden, opdat ik ook welgemoed moge zijn, als ik uw zaken zal verstaan hebben. Want ik heb niemand, die even alzo gemoed is, die oprechtelijk uw zaken zal bezorgen. Want zij zoeken allen het hunne, niet hetgeen van Christus Jezus is. En gij weet zijn beproeving, dat hij als een kind zijn vader, met mij gediend heeft in het Evangelie. Ik hoop dan wel deze van stonde aan te zenden, zo haast als ik in mijn zaken zal voorzien hebben; doch ik zelf trouw in de Heere, dat ik ook zelf haast tot u komen zal (Fil. 2:19-24).

We hebben al vaker gezien dat er een nauwe band was tussen Paulus en de gemeente in Filippi. In verband daarmee had Paulus al eerder geschreven over zichzelf en over wat hem was overkomen om op die manier de ongerustheid die er bij de Filippenzen was ontstaan bij het bericht van zijn gevangenneming, weg te nemen. Lees bijvoorbeeld nog eens wat we vinden in 1:12-14.

Het gedeelte van zijn brief, dat nu onze aandacht gaat vragen, belicht die relatie opnieuw. Alleen gaat het nu niet meer zozeer over de omstandigheden waarin Paulus verkeert, als wel over de zaken van de Filippenzen. Daarvan wil Paulus heel graag op de hoogte komen. Mede met het oog daarop is hij van plan een paar afgezanten naar Filippi te sturen, te weten Timotheüs en Epafroditus.

Deze twee evangeliedienaren gaat Paulus in het nu volgende gedeelte van de brief introduceren. En in wat

hij over hen schrijft zullen we twee illustraties zien van wat een waarlijk christelijk leven is en wat een ware dienaar van Christus is.

We beperken ons eerst tot wat hij over Timotheüs zegt. Over hem schrijft de apostel wat zijn taak zal zijn, waarmee hij naar Filippi zal reizen. Vervolgens duidt Paulus aan wat het karakter van deze jonge evangeliedienaar is.

Zijn taak

Paulus zit in de gevangenis. Hij is weliswaar niet zonder hoop dat hij nog eens een keer het uur zal mogen beleven dat hij weer in vrijheid gesteld zal worden, maar absolute zekerheid daaromtrent heeft hij niet. Vandaar dat hij vooralsnog besloten heeft Timotheüs naar Filippi te sturen. Paulus realiseert zich echter, dat een van de eerste dingen die de Filippenzen dan aan Timotheüs zullen vragen is: Hoe gaat het met Paulus? Is hij veroordeeld, of komt hij spoedig vrij? Daarover zal Timotheüs hen iets moeten kunnen vertellen.

Maar dat is nu nog niet mogelijk, want omtrent die dingen weet Paulus zelf ook nog niets. Vandaar dat hij besloten heeft dat Timotheüs nog niet direct op reis zal gaan (vs. 23). Eerst moet er wat meer duidelijk worden over hoe het met Paulus zal gaan. En intussen blijft Paulus hopen, dat hij vroeg of laat toch nog zal worden vrijgelaten en dat hij dan Timotheüs zal kunnen volgen om zelf ook een bezoek aan Filippi te kunnen brengen. Dat is kort gezegd Paulus' plan.

Voor dat plan heeft hij twee motieven. Het eerste is, dat hij op deze manier hoopt dat hij 'welgemoed' zal mogen zijn (vs. 19). Daarmee bedoelt hij, dat Timotheüs zich goed op de hoogte moet stellen van de situatie in de gemeente van Filippi en dat hij met zoveel mogelijk informatie naar Paulus terug moet keren, in de hoop dat die informatie moedgevend zal zijn.

Het is dus niet Paulus' bedoeling dat Timotheüs permanent in Filippi zal blijven werken. Nee, Paulus wil hem graag weer bij zich terug hebben met gunstige rapporten, zodat hij bemoeidigd zal worden en hij zich zal kunnen verheugen. De apostel verlangt er met heel zijn hart naar dat het de Filippenzen in alle opzichten goed zal mogen gaan. Dat hoopt hij dan ook van Timotheüs te kunnen horen.

Het tweede motief dat Paulus heeft met het sturen van Timotheüs is dat deze man tijdens zijn bezoek ook de Filippenzen van nut zal mogen zijn, als hij 'hun zaken zal bezorgen' (vs. 20). Gedurende zijn verblijf in Filippi zal Timotheüs zich dan ook mogen geven aan het welzijn van de gemeente. 'Hun zaken bezorgen' ziet op getrouwe arbeid aan het heil van de zielen. Daarmee zal Timotheüs bezig zijn tijdens zijn verblijf in Filippi

Er zijn echter twee factoren waaraan Paulus' voornemen onderworpen is. Allereerst zal de zending van Timotheüs 'in de Heere' moeten zijn (vs. 19). Paulus wil niet anders dan ook in deze dingen de wil des Heeren doen. Dan alleen kan het goed zijn. Er mogen daarom geen onzuivere, zelfzuchtige motieven meespreken. Het mag niet gaan om wat Paulus graag wil. De apostel beseft dat ook zijn meest oprechte begeerten altijd in alles onderworpen dienen te zijn aan de wil des Heeren. Daarom mag hij geen plannen maken buiten de Heere om.

En verder kan de zending van Timotheüs pas plaats hebben 'zodra Paulus in zijn zaken zal voorzien hebben' (vs. 23). Dat wil zeggen, dat de apostel zich helemaal afhankelijk weet van Gods voorzienige leiding. Hij weet op dit moment nog niet wat de Heere met hem van plan is en wat straks de uitkomst zal zijn van het verhoor voor zijn rechters dat hij nog moet ondergaan. Wat de Heere in dezen zal doen is bepalend voor wat Paulus verder zal

ondernemen ook ten aanzien van de zending van Timotheüs.

Zijn karakter

Waarom is Paulus' keus op Timotheüs gevallen? Niet omdat Paulus een speciale voorkeur voor hem heeft, maar dat hangt helemaal samen met het karakter van Timotheüs en diens geestelijke instelling. Op deze dingen gaat Paulus nogal uitvoerig in.

Eerst schrijft hij, dat hij op dit moment geen andere medewerkers in de buurt heeft, die van een zelfde gezindheid zijn als Paulus en die net als hij de zaken van de Filippenzen op zijn hart draagt. Timotheüs is de enige! Bedoelt Paulus dat er echt niemand anders is? Misschien zijn er ook wel anderen, maar die zijn dan niet in de buurt. Bovendien hebben ze dan toch nog niet dezelfde hartelijke betrokkenheid, zoals Timotheüs die heeft. Bij hem is er als het ware een instinctieve zorg voor anderen, met name voor de Filippenzen. Hij kent dezelfde instelling als Paulus. Ook bij hem is er offerbereidheid.

Met deze positieve instelling van Timotheüs contrasteert Paulus vervolgens de negatieve instelling van anderen. Van hen zegt hij dat ze allemaal 'het hunne zoeken'. Die zijn allemaal bezig met hun eigen belangen en dat maakt hen ongeschikt voor de taak die Paulus voor de afgezant naar Filippi op het oog heeft. Die taak vereist een gewilligheid tot zelfverloochening, waarbij men zich eigen gemak en gerief wil onzeggen en bereid is offers te brengen en risico's te lopen. Maar, helaas, daar zijn de anderen niet toe bereid. Daarom kan Paulus hen niet gebruiken, want hun op zichzelf gerichte instelling maakt hen ongeschikt.

Dat moet een pijnlijke ervaring voor Paulus geweest zijn. Hijzelf wilde desnoods wel als een drankoffer geplengd te worden (vs. 17). Ten aanzien van anderen moet hij echter schrijven, dat zij niet van dezelfde geest zijn. Behalve die ene, Timotheüs.

Dat Paulus niet zo maar iets over Timotheüs schrijft weten de Filippenzen zelf ook heel goed. Ze hebben deze dienaar van het Evangelie immers zelf leren kennen. Hij was er bij toen Paulus voor de eerste keer in Filippi kwam. Mogelijk is hij later ook

nog wel een aantal keren daar geweest. Ze hebben in ieder geval zelf kunnen constateren dat Timotheüs echt is, zoals Paulus hem hier beschrijft. Hij heeft er het bewijs van gegeven toen hij in hun midden als een kind zijn vader diende in het Evangelie.

Inderdaad, ze weten van Timotheüs dat hij in de voetstappen van Paulus is gegaan. Als een echte zoon van de apostel. Paulus was zijn voorbeeld. Timotheüs draagt in geestelijk opzicht het beeld van Paulus. Steeds weer heeft hij zich gericht naar de aanwijzingen van zijn geestelijke vader.

Zo heeft hij ook de houding van diens knecht (een slaaf) aangenomen. Paulus noemt zichzelf meer dan eens een 'slaaf' van Christus en dat heeft Timotheüs ook willen zijn. Zo 'diende' hij. En daarbij zocht hij niets minder dan het Evangelie. Dat wil zeggen: de voortgang van het Evangelie.

Wel, deze man zal Paulus naar Filippi zenden. En Timotheüs heeft bereidheid getoond om te gaan. Hij wil zichzelf wel opofferen, als het nodig mocht blijken. Hij is bereid zichzelf allerlei dingen te onzeggen, als dat van hem gevraagd wordt. En Paulus is bereid om zich in het belang van de Filippenzen voor een bepaalde tijd het gezelschap van Timotheüs te onzeggen.

Ja, ze zijn hartelijk aan elkaar verbonden, Paulus en zijn geestelijke zoon. Het zal hen allebei nog niet zo gemakkelijk vallen om straks afscheid van elkaar te nemen. Wanneer zullen ze elkaar weer terugzien? Maar voor het belang van de zaak des Heeren zijn ze allebei bereid een stap terug te doen. En zo nemen ze afscheid...

Wat we uit dit gedeelte leren? Dat willen we een volgende keer zien.

ds. P. den Butter

*"Ik zal u onderwijzen en u leren van den weg,
die gij gaan zult; Ik zal raad geven,
Mijn oog zal op u zijn."* Psalm 32:8

Zo de Heere wil, hopen onze geliefde ouders en grootouders

**M.C. Tanis
&
W. Tanis- van Gernerden**

op dinsdag 28 oktober 2003 te gedenken dat zij 50 jaar
geleden in het huwelijk verbonden werden.

Nel en Arie
Maarten, Peter en Esther,
Wilma en Klaas-Jan, Reinard
Bram en Sonja
Maryse en Hans, Maarten en Maaïke,
Janwillem, Hein
Jaap en Annelies
Maarten, Ineke, Chris
Hans en Marga
Willianne, Jilke, Mariëlle, Marinne, Paul
Marius en Nel
Marco, Johan, Celine, Maurits
Marianne

Tevens hoopt onze vader en grootvader D.V. donderdag 6 november
50 jaar dienaar van het Woord te zijn.

Het is de wens en bede van ons allen dat God de Heere hen in alles nabij wil zijn.

Oktober 2003
Vlet 51a, 4251 DD Werkendam

1953

50 jaar

2003

De kerkenraad van de Christelijke Gereformeerde Kerk "Beth-El" te
Sliedrecht bericht u met vreugde en dankbaarheid aan de Heere dat haar
emeritus predikant

Ds. M.C. Tanis

op D.V. 6 november hoopt te herdenken dat hij 50 jaar geleden in het ambt
van dienaar des Woords is bevestigd. Tevens hopen ds. en mevrouw Tanis
D.V. 28 oktober te herdenken dat zij 50 jaar getrouwd zijn.
Wij hopen dat de Heere hen met hun kinderen en kleinkinderen nog vele
jaren spaart voor elkaar en onze gemeenten.

Wij nodigen u van harte uit op de receptie die de familie wordt aangeboden
door de kerkenraad. Deze zal worden gehouden op D.V. vrijdag 7 novem-
ber van 19.00 - 21.30 uur in de zaal van de Joh. Calvijnsschool, Scheldelaan
15 te Sliedrecht.

Het adres van fam. ds. M.C. Tanis:
Vlet 51a, 4251 DD Werkendam.

Namens de kerkenraad,
Ds. J.P. Boiten, preses
A. Heystek, scriba

Help De Vluchtheuvel helpen.

De Vluchtheuvel, werkzaam
binnen de gereformeerde
gezindte, biedt hulp bij
psychische, huwelijks- en
gezinsproblemen.

Wordt nu donateur (2 x p.j.
ontvangt u een nieuwsbrief).
Voor informatie bel;
0348 - 489990.
Of stort uw gift op
bankrekeningnr.: 1125.06.399
t.n.v. De Vluchtheuvel,
Woerden.

Voor info bel:

0416 - 692 787
of
0341 - 425 712

**Reformatische Vereniging van
Ongewild Kinderloze Echtparen**

**Friedensstimme
Zorgt voor**

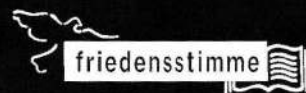
- Bijbels
- Christelijke lectuur
- Russische evangelisten
en hun gezinnen

**Uw gebed en meeleven
zijn daarbij nodig!**

Ondersteun dit werk
door uw gift op
gironummer 4132334

**Meer info?
Bel (0182) 53 85 44.**

Postbus 15, 2800 AA Gouda, www.friedensstimme.nl